

### **Література:**

1. Ukraine: IMF Reaches Staff-Level Agreement on a New US\$8.1 Billion 48-Month Extended Fund Facility Arrangement. *International Monetary Fund*. 2025. URL: <https://www.imf.org/en/news/articles/2025/11/26/pr-25399-ukraine-agreement-on-new-us-8-point-1-bil-48mo-eff-arrangement> (дата звернення: 22.04.2026).
2. Умови нової програми МВФ. *Міністерство фінансів України*. 2025. URL: <https://surl.ln/qtcils> (дата звернення: 22.04.2026).
3. МВФ пом'якшив умови нової програми для України. *Фінансовий клуб*. 2026. URL: <https://finclub.net/news/mvf-pomiakshyv-umovy-novoi-prohramy-dlia-ukrainy.html> (дата звернення: 22.04.2026).
4. Транш МВФ: фонд оновив вимоги для України 2026. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/transh-mvf-fond-onoviv-vimogi-dlya-ukrajini-13299264.html> (дата звернення: 22.04.2026).
5. Марцеляк О. В. Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями в умовах війни, глобалізації та євроінтеграції. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. Т. 4, № 88. С. 132–138. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.88.4.17> (дата звернення: 22.04.2026).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-614-3-1-63>

## **ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМАХ**

***Рассадникова С. І.***

*кандидат економічних наук, доцент, старший науковий співробітник,  
доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин  
Міжнародний університет  
м. Одеса, Україна*

***Звягінцева К. В.***

*студентка 2 курсу  
спеціальності СІ – Економіка та міжнародні економічні відносини  
Міжнародний університет  
м. Одеса, Україна*

В умовах цифровізації економіки стрімко зростає обсяг інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень. Традиційні методи

управління соціально-економічними системами не завжди забезпечують оперативність і точність аналізу даних. Застосування технологій штучного інтелекту (ШІ) дозволяє суттєво вдосконалити процеси збору, обробки й прогнозування показників, формуючи нову парадигму управлінської діяльності, засновану на даних і прогнозній аналітиці [3, с. 140].

Системи ШІ здатні обробляти великі масиви структурованих і неструктурованих даних, інтегрованих з різних джерел, виконувати аналіз асоціацій, класифікувати об'єкти та розробляти рекомендаційні системи на основі прецедентів, допомагаючи управлінцям приймати більш обґрунтовані рішення [2, с. 182]. Алгоритми машинного навчання виявляють приховані закономірності, кореляції та причинно-наслідкові зв'язки між економічними показниками, що підвищує якість прогнозування соціально-економічних тенденцій [3, с. 140]. Особливої уваги заслуговує застосування нейронних мереж, які здатні адаптивно навчатися на основі чинних даних та моделювати складні нелінійні процеси економічної динаміки, сприяючи підвищенню точності оцінки фінансових ризиків, прогнозуванню рівня інфляції та динаміки інвестиційної активності.

Базовий інструментарій інтелектуальних систем прийняття рішень охоплює: експертні системи, що акумулюють знання у вузькоспеціалізованих галузях та застосовуються для оптимізації адміністративних рішень; штучні нейронні мережі, які забезпечують аналіз великих масивів даних та моделювання складних нелінійних процесів; генетичні алгоритми для стратегічного планування й оптимізації ресурсів; нечітку логіку, що дозволяє враховувати неповні та неоднозначні дані; гібридні системи, які поєднують перелічені технології для автоматизації складних управлінських процесів [2, с. 182–183]. Кожен з цих інструментів вирішує специфічні завдання, а їх інтеграція формує потужний аналітичний апарат підтримки управлінських рішень.

Важливим підходом до формалізації управлінських рішень є розгляд системи сталого управління як динамічної багатокритеріальної задачі оптимізації, що одночасно враховує економічні, екологічні та соціальні цілі. Штучний інтелект забезпечує адаптивне коригування вагових коефіцієнтів пріоритетів залежно від поточного стану системи та змін зовнішніх факторів, що робить управлінські рішення динамічними й збалансованими [1, с. 180–181]. Це принципово відрізняє інтелектуальний підхід від традиційних статичних моделей планування, де пріоритети встановлюються раз і надовго.

Застосування ШІ у публічному управлінні охоплює кілька ключових напрямів. Автоматизація адміністративних процесів через чат-боти та системи електронного документообігу суттєво скорочує час розгляду звернень і вивільняє ресурси для вирішення складніших завдань [2, с. 184]. Алгоритми ШІ автоматично аналізують державні закупівлі та фінансові операції, виявляючи підозрілі дії у сфері протидії корупції. В умовах кризового управління інтелектуальні системи забезпечують прогнозування масштабів загроз і координацію рятувальних ресурсів [2, с. 184–185]. Інтелектуальні системи моніторингу формують основу для аналітичних платформ нового покоління, що поєднують технології обробки великих даних, прогнозової аналітики та штучного інтелекту, забезпечуючи комплексну підтримку рішень у сферах фінансів, інвестицій та

макроекономічного планування [3, с. 140]. Високий рівень адаптивності таких платформ досягається через самонавчальні алгоритми, здатні оновлювати моделі прогнозування в режимі реального часу.

Застосування систем штучного інтелекту сприяє підвищенню обґрунтованості управлінських рішень та зменшенню впливу суб'єктивних і емоційних чинників. На зміну інтуїтивним припущенням приходить аналіз, заснований на статистичних моделях і прогнозних розрахунках, що дозволяє підвищити ймовірність оцінок і впевненість у прийнятих рішеннях [4, с. 165]. Соціальні ефекти впровадження ШІ проявляються в автоматизації рутинних процесів, яка вивільняє час персоналу для вирішення завдань вищого рівня, підвищенні стійкості соціальних систем через оптимізацію використання ресурсів та прогнозуванні потреб населення [1, с. 182–183]. Впровадження інтелектуальних інструментів стає основою формування ефективної цифрової економіки, орієнтованої на дані, що підвищує прозорість економічних процесів і рівень довіри до державних інституцій.

Водночас ефективне впровадження ШІ в управлінську практику супроводжується низкою серйозних викликів. Проблема прозорості та підзвітності алгоритмів потребує розробки механізмів пояснюваного штучного інтелекту, оскільки непрозорість рішень підриває довіру громадян до державних інституцій [2, с. 180–181]. Алгоритмічна упередженість здатна відтворювати соціальні стереотипи, якщо моделі навчені на необ'єктивних даних [1, с. 178]. Невирішеним залишається питання юридичної відповідальності за наслідки рішень, підтриманих системами ШІ, що зумовлює необхідність вдосконалення правових механізмів регулювання [4, с. 167]. Робота з великими масивами персональних даних створює ризики для інформаційної безпеки та вимагає побудови надійних систем кіберзахисту. Подолання зазначених викликів потребує розробки комплексних підходів до регулювання та контролю застосування інтелектуальних технологій.

Отже, інтеграція штучного інтелекту в системи управління соціально-економічними процесами є важливим чинником підвищення ефективності управлінських рішень, зміцнення економічної безпеки та забезпечення сталого розвитку. Прогностичні та оптимізаційні моделі ШІ забезпечують оцінку сценаріїв розвитку й автоматизоване коригування рішень у реальному часі, сприяючи підвищенню стійкості систем і більш збалансованому використанню ресурсів [1, с. 184–185]. У перспективі розвиток інтелектуальних систем моніторингу сприятиме формуванню національної цифрової інфраструктури, яка інтегрує державні, корпоративні та наукові ресурси в єдиний аналітичний простір [3, с. 141]. Успішна інтеграція ШІ можлива лише за умов дотримання принципів відповідальності та прозорості, підвищення цифрової грамотності управлінців і вдосконалення нормативно-правової бази. Лише комплексний підхід, що поєднує технологічні, соціальні та управлінські аспекти, здатен забезпечити ефективне використання штучного інтелекту як стратегічного інструменту розвитку соціально-економічних систем [2, с. 185; 4, с. 168].

### **Література:**

1. Міхно І. Штучний інтелект у системах сталого управління: інтеграція природних та соціальних процесів. STREDOEVROPSKY VESTNÍK PRO VEDU VYZKUM. 2025. Т. 2, № 12. С. 172–186. DOI: [https://doi.org/10.65237/2336-3630-2025-12\(2\)-12](https://doi.org/10.65237/2336-3630-2025-12(2)-12)

2. Воронов О., Остапенко О., Яценко В. Вплив штучного інтелекту на прийняття управлінських рішень у публічному управлінні. Теоретичні та прикладні питання державотворення. 2024. № 32. С. 177–187. DOI: <https://doi.org/10.35432/tisb322024319732>

3. Кобець С. П. Роль штучного інтелекту у вдосконаленні систем економічного моніторингу та прогнозування. Сучасна економічна наука: теорія і практика: матеріали XV Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, 12 листоп. 2025 р. Полтава, 2025. С. 139–141.

4. Котолуп А. В., Станіславик О. В. Штучний інтелект як інструмент підвищення ефективності управлінських рішень. Актуальні проблеми економіки та менеджменту в умовах сучасних викликів: зб. матеріалів наук.-практ. конф. молодих вчених та студентів / за заг. ред. О. М. Левченка, Л. І. Яременко. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2025. Вип. 2. С. 164–168.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-614-3-1-624>

## **ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРИЙ. НА ПРИКЛАДІ ДОСВІДУ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ДЛЯ УКРАЇНИ**

***Рассади́кова С. І.***

*кандидат економічних наук, доцент,*

*старший науковий співробітник,*

*доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин*

*Міжнародний університет*

*м. Одеса, Україна*

***Поно́маренко А. О.***

*студентка 4 курсу спеціальності «Міжнародні економічні відносини»*

*Міжнародний університет*

*м. Одеса, Україна*

У сучасній глобальній економіці, де знання та творчий потенціал перетворюються на ключові чинники конкурентоспроможності, креативні індустрії посідають дедалі вагомніше місце в структурі національного виробництва. ЮНЕСКО визначає 11 галузей, що утворюють сектор